ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Petra Průchy a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Jana Vyklického v právní věci žalobce: **J. H.,** zastoupený JUDr. Annou Vyhlídovou, advokátkou AK se sídlem Gočárova 535, Hradec Králové, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, Křížová 25, Praha 5, o přezkoumání rozhodnutí žalované ze dne 7. 4. 2011, čj. X, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích ze dne 10. 1. 2012, č. j. 52 Ad 37/2011 - 32,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádnému z účastníků **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Včas podanou kasační stížností napadl žalobce (dále též „stěžovatel“) v záhlaví uvedený rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích (dále též „krajský soud“), jímž byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalované ze dne 7. 4. 2011, čj. X (dále též „žalovaní rozhodnutí“). Výrokem 1) tohoto rozhodnutí žalovaná zrušila svoje rozhodnutí č. I, ze dne 29. 3. 2010, čj. X, a výrokem 2) změnila svoje rozhodnutí č. II., ze dne 29. 3. 2010, čj. X tak, že se doplňuje výrok tak, že žádost účastníka řízení o starobní důchod ze dne 13. 1. 2010 se zamítá a v ostatním se potvrzuje.

V žalobě převážně rekapitulující předchozí průběh řízení jako žalobní námitku stěžovatel uvedl nesouhlas s tím, jak žalovaná posoudila jeho žádost ze dne 11. 5. 2009, a s tím, že stěžovatele nevyzvala k odtísnění vady této žádosti, když si nebyla jista, jak má tuto žádost posoudit.

Krajský soud žalobu zamítl s tím, že ač byla žaloba podána proti rozhodnutí žalované ze dne 7. 4. 2011, čj. X, žalobní námitka v ní uvedená směřovala toliko proti posouzení stěžovatelova podání žalované ze dne 11. 5. 2009, neboť žalované rozhodnutí vůbec o daném podání stěžovatele nerozhodovalo. Proto krajský soud shledal žalobu nedůvodnou.

V kasační stížnosti stěžovatel uplatnil důvod vymezený v § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

Vady řízení před správním orgánem stěžovatel spatřuje ve skutečnosti, že poté, co dne 11. 5. 2009 podal žádost o zrušení starobního důchodu, správní orgán rozhodl o jeho žádosti či alespoň vědomí o tom, že mu přiznání starobního důchodu nezruší, zruší jen jeho výplatu a umožní stěžovateli zvýšit si základ pro výpočet starobního důchodu. Dle poučení obsaženého v rozhodnutí nebyly proti tomuto rozhodnutí připuštěny opravné prostředky, a zcela zde chybí, zda je možné podat návrh na přezkum soudem. O těchto skutečnostech se stěžovatel dozvěděl až poté, co si podal 13. 1. 2010 novou žádost o přiznání starobního důchodu. O této jeho žádosti správní orgán rozhodl tak (po odstranění vad na základě předchozího rozsudku soudu), že od 16. 1. 2010 se uvolňuje výplata starobního důchodu, starobní důchod činí 20 320 Kč měsíčně, žádost stěžovatele o starobní důchod ze dne 13. 1. 2010 se zamítá. Proti tomuto rozhodnutí byly podány námitky, a rozhodnutí o nich je předmětem nynějšího soudního přezkumu.

Stěžovatel dále uvedl, že napadený rozsudek krajského soudu se opírá o skutečnost, že došlo k odmítnutí žaloby proti rozhodnutí ze dne 19. 8. 2009, které nabylo právní moci dne 11. 9. 2009, pro opožděnost podání. Dle názoru stěžovatele se soud nedostatečně vypořádal se skutečností, že správní orgán rozhodoval o jiné věci – zastavení výplaty důchodu a nikoliv o zrušení přiznání důchodu, a jednak vůbec nevzal v potaz, že rozhodnutí neobsahuje poučení o možnosti požádat o přezkum soud. Sama žalovaná uvedla, že nemohla žádost posoudit podle § 86 odst. 4 písm. a) zákona č. 582/1991 sb., dle níž mohl oprávněný ve lhůtě 30 dnů ode dne oznámení rozhodnutí orgánu sociálního zabezpečení písemně požádat o změnu data přiznání důchodu nebo jeho výplaty, neboť neuvedl datum, od kterého jiného data požaduje přiznat důchod. Stěžovatel je toho názoru, že citovaný právní předpis nic takového neukládá a on ani v tu dobu nevěděl, od kdy bude žádat přiznání důchodu. Celou tuto spornou situaci mohla žalovaná napravit správným rozhodnutím o námitkách ze dne 7. 4. 2011, kdy předmětem byla nová žádost stěžovatele o přiznání starobního důchodu. Jelikož žalované jsou vyměřovací základy pro výpočet starobního důchodu známy, bylo jí známo, že stěžovatel bude na přiznaném důchodu zkrácen o cca 3-4 tisíce Kč měsíčně, bude-li mu přiznáno jen procentní navýšení při pokračování ve výdělku po přiznání nároku na starobní důchod, a nikoliv starobní důchod nově přiznán. Touto skutečností se soud vůbec nezabýval a konstatoval, že rozhodnutí o námitkách ze strany žalované je v pořádku. Nesprávné poučení a rozhodnutí o věci, která nebyla žádána je pak nezákonným postupem správního orgánu, má vady, pro které je nepřezkoumatelné a nesrozumitelné, tudíž dle stěžovatele mu nemůže být poskytnuta soudní ochrana. Stěžovatel je toho názoru, že byl na svých právech poškozen a ochranu jeho práv mu neposkytlo ani soudní rozhodnutí.

S ohledem na všechny tyto skutečnosti stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil Krajskému soudu v Hradci Králové – pobočka Pardubice k dalšímu řízení.

Žalovaná se ve svém vyjádření s napadeným rozsudkem krajského soudu ztotožnila, uvedla, že nemá žádné výhrady k provedenému důkaznímu řízení, ani k samotnému rozsudku, a že z uvedených důvodů nevyužívá možnosti podrobněji se vyjádřit ke kasační stížnosti.

Z obsahu spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že rozhodnutím žalované ze dne 22. 4. 2009 byl stěžovateli k jeho žádosti přiznán starobní důchod od 17. 4. 2009. Dne 11. 5. 2009 adresoval žalované žádost o zrušení uváděného rozhodnutí, s tím, že pokračuje v pracovním poměru. O této žádosti rozhodla žalovaná rozhodnutím ze dne 19. 8. 2009, v němž s odkazem na § 37 odst. 1, 2, 5 zákona č. 155/1995 Sb. Dnem 24. 7. 2009 stěžovateli zastavila výplatu přiznaného starobního důchodu, protože mu výplata nenáležela, protože si zvolil zvyšování nároku na starobní důchod. Dne 13. 1. 2010 stěžovatel podal žádost o přiznání starobního důchodu od 16. 1. 2010. O této žádosti žalovaná rozhodla rozhodnutími č. I. a č. II. ze dne 29. 3. 2010 tak, že rozhodnutím I. přiznala stěžovateli starobní důchod od 17. 4. 2009, tedy od data jeho původního přiznání, a rozhodnutím II. uvolnila výplatu starobního důchodu v přepočtené výši od 16. 1. 2010. Proti oběma těmto rozhodnutím podal stěžovatel námitky, o nichž bylo rozhodnuto rozhodnutím žalované ze dne 25. 6. 2010. Proti tomuto rozhodnutí, a současně i proti rozhodnutí žalované ze dne 19. 8. 2009, podal žalobce žalobu ve správním soudnictví. Krajský soud v Hradci Králové – pobočka Pardubice rozsudkem ze dne 17. 3. 2011, č. j. 52 Ad 14/2010 - 33, rozhodnutí žalované ze dne 25. 6. 2010 zrušil pro nepřezkoumatelnost, a žalobu v části směřující proti rozhodnutí žalované ze dne 19. 8. 2009 odmítl jako opožděnou. Žalovaná poté namísto soudem zrušeného rozhodnutí vydala nové rozhodnutí ze dne 7. 4. 2011, které je předmětem nynějšího soudního přezkumu. Tímto rozhodnutím žalovaná rozhodnutí ze dne 29. 3. 2009 č. I. zrušila, a rozhodnutí žalované ze dne 29. 3. 2009 č. II změnila tak, že se doplňuje výrok tak, že žádost účastníka řízení o starobní důchod ze dne 13. 1. 2010 se zamítá a v ostatním se potvrzuje.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové - pobočka Pardubice v rozsahu stěžovatelem uplatněných stížních bodů, avšak po posouzení věci dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Podle § 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s. přísluší soudům ve správním soudnictví rozhodovat o žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy. Takovou žalobu může podle § 65 odst. 1 s. ř. s. podat každý, kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem (rozhodnutím) správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti, může se žalobou domáhat zrušení takového rozhodnutí, popřípadě vyslovení jeho nicotnosti, nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak.

Podle § 75 odst. 2 s. ř. s. soud přezkoumává napadené výroky rozhodnutí v mezích žalobních bodů. Podle § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. musí žaloba kromě obecných náležitostí podání (§ 37 odst. 2 a 3) obsahovat žalobní body, z nichž musí být patrno, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné.

Napadeným rozhodnutím v nyní posuzované věci je rozhodnutí žalované ze dne 7. 4. 2011, čj. X.

Krajský soud žalobu zamítl proto, že ač byla podána proti rozhodnutí žalované ze dne 7. 4. 2011, čj. X, žalobní námitka v ní uvedená směřovala toliko proti posouzení stěžovatelova podání žalované ze dne 11. 5. 2009, avšak žalované rozhodnutí vůbec o daném podání stěžovatele nerozhodovalo. Krajský soud současně vyargumentoval, proč v dané věci nemůže jít ani o příp. průlom do dispoziční zásady. Nejvyšší správní soud se v rámci seznámení s obsahem spisu detailně seznámil i s obsahem žaloby, a krajskému soudu dává plně za pravdu. Žaloba skutečně neobsahuje jiné žalobní námitky, resp. žalobní body, než námitku proti tomu, jak žalovaná posoudila podání stěžovatele ze dne 11. 5. 2009, čehož výsledkem potom bylo návazné rozhodnutí žalované ze dne 19. 8. 2009. S ohledem na obsah platné právní úpravy je potom Nejvyšší správní soud shodně jako krajský soud toho názoru, že v posuzované věci nemůže napadené rozhodnutí přezkoumat a příp. zrušit z důvodu, který nebyl uplatněn jako žalobní bod.

Ostatně i v kasační stížnosti stěžovatel argumentuje tím, že se soud nedostatečně vypořádal se skutečností, že správní orgán rozhodoval o jiné věci - zastavení výplaty důchodu a nikoliv o zrušení přiznání důchodu, a jednak vůbec nevzal v potaz, že rozhodnutí neobsahuje poučení o možnosti požádat o přezkum soud. To se však nevztahuje k nyní napadanému rozhodnutí žalované rozhodnutí ze dne 7. 4. 2011, nýbrž výlučně k rozhodnutí žalované ze dne 19. 8. 2009, navazující na žalované navazující podání stěžovatele ze dne 11. 5. 2009.

Jakkoliv se stěžovatel snaží demonstrovat přímou souvislost své námitky s napadeným rozhodnutím žalované ze dne 7. 4. 2011, tomuto názoru stěžovatele Nejvyšší správní soud nemůže přisvědčit. Toto rozhodnutí má svébytný předmět, byť determinovaný předchozí rozhodovací činností žalované. Uplatněná žalobní námitka, jak již bylo opakovaně uvedeno, je projevem nesouhlasu stěžovatele s tím, jak žalovaná posoudila jeho žádost ze dne 11. 5. 2009, a jak o ní návazně rozhodla svým rozhodnutím ze dne 19. 8. 2009. Navíc toto rozhodnutí samo bylo ze strany stěžovatele již učiněno předmětem soudního přezkumu, a to ve spojení se žalobou podanou proti rozhodnutí žalované ze dne 25. 6. 2010 (a současně i proti rozhodnutí žalované ze dne 19. 8. 2009), přičemž, jak bylo již shora uvedeno, krajský soud žalobu v části směřující proti rozhodnutí žalované ze dne 19. 8. 2009 odmítl pro opožděnost. Tím spíše se nyní nelze opět dovolávat soudního přezkumu postupu žalované při posouzení podání stěžovatele ze dne 11. 5. 2009 a rozhodnutí o něm rozhodnutím ze dne 19. 8. 2009, byť je tak činěno ve spojení se žalobou proti rozhodnutí žalované ze dne 7. 4. 2011.

Posouzení žalobní námitky, tak jak byla koncipována stěžovatelem, uplatněné v žalobě podávané proti rozhodnutí žalované ze dne 7. 4. 2011, tak nemohlo být předmětem posouzení zákonnosti nyní napadeného rozhodnutí krajským soudem. Obdobně nemůže být důvodem pro příp. zrušení napadeného rozsudku kasační námitka, která stojí na tom, že se krajský soud v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 7. 4. 2011 nedostatečně vypořádal se skutečností, že správní orgán (v rozhodnutí ze dne 19. 8. 2009) rozhodoval o jiné věci - zastavení výplaty důchodu a nikoliv o zrušení přiznání důchodu.

Napadený rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích tedy netrpí namítanými vadami podle § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. a Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost zamítl podle § 110 odst. 1 s. ř. s. jako nedůvodnou.

Stěžovatel neměl ve věci úspěch, žalované, která úspěch ve věci měla, však žádné náklady nad rámec běžných úředních povinností v souvislosti s řízením o kasační stížnosti prokazatelně nevznikly. Soud proto náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznal žádnému z účastníků (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. srpna 2012

JUDr. Petr Průcha
předseda

senátu